

*Acta synodi Doccumanae, aengefangen des morgens
toe 9 uuren op den 21 Majo des jaers 1611.*

Is de aenfang deser christelijcker vergaderinge gescijet, gelijk behoort, van de aenroepinge des dierbaeren name Godes door den dienaer dier plaetze, ten eijnde Hij een directuer van dese vergaderinge soude mogen sijn ende alle actien wenden tot prijs sijns heerlijcken naems, stichtinge zijner kercke, vereeninge ende bevredinge der gemoeden der wachthouders desselve.

Daernae zijn vercooren tot directie der vergaderinge praeses ende scriba, ende is eendrachtelijk geeligeert tot praeses de E. ende welgeleerde GOSSUINUS GELDORPIUS, dienaer des h. evangeliï tot Sneeck, ende D. JOANNES JOANNIS BILTIUS, dienaer des h. evangeliï tot Worekum, tot scriba.

---

1) »Onderstont — Langoveranus” met andere inkt doch gelijktijdig bijgeschreven.
De laatste onderteekening van den scriba is eigenhandig.

Hijerna sijn de credensbrieven ingeeijschet, ontfangen ende gelesen. Ende hebben vooraen haeren commissie voorgesteld ende ingegeven de eedele, eerevheste ende godtzalige GEORG VAN SWARTZENBURCH ende de welgeachte ende seer discrete heer FRANS FRANSSZ, h. Gedeputeerde van Frieslandt ende gecommiteerde op desen tegenwoordige vergaderinge, ende sijn van alle broderen in waerde gekendt ende aengenomen.

Hijerna sijn ingeeijsschet ende gelesen de credensbrieven der gecommiteerde deses synodi elck na oordere zijns sittinge ende classis. Ende sijn met behoorlijke credensbrieven verscenen:

vut den classe van Doccum: D. CHRISTOPHORUS HIDDUS, dienaer des h. evangeliï tot Nieukerck, ende D. ANTHONIUS WILHELMI, dienaer des h. evangeliï tot Tinnaert, ende de eerwaardige DIRCK CLAESZ, burgemeester der stede Doccum, ende SIBREN PIJTERSZ, woonende tot Aelsum als ouderlingen;

vuttet classis van Lieuwarden: D. HERMANUS KOLDE, dienaer des h. evangeliï tot Lieuwarden, ende D. SYRICUS MELLAËI, dienaer des h. evangeliï aen Sinte Annekercke, ende de E. KEYMPO VIARDA, ouderling tot Lieuwarden, die niet verscenen en is, ende JACOB JANSZ, ouderling der kercke van Jelsum;

vuttet classis van de Seevenwoude: D. FRANCISCUS AVERCAMPUS, dienaer des h. evangeliï tot Oldeholtpaede, ende D. HERBERTUS RIDDER, dienaer des h. evangeliï op Bechterswaech, ende JAN JELMERS, ouderling opt Heerenfeen, ende BAERT TIAERTSZ, ouderling van Ondeboorn, die niet verschienen en is;

vut den classe van Sneeck: D. GOSSUINUS GELDORPIUS, dienaer des h. evangeliï tot Sneeck, ende D. GELLIUS ACRONIUS, dienaer des h. evangeliï tot Boesum, ende de E. WLBREN HEERCKESZ, ouderling van Boesum ende SIPKE FUICKESZ, ouderling van Sneeck;

vut den classe van Boelswaert: D. JOANNES JOANNIS BILT, dienaer des h. evangeliï tot Worckum, ende D. PAULUS JOANNIS, dienaer des h. evangeliï tot Gaest, ende de E. TILMEN REIJNARTSZ, ouderling van Worckum, die schriftelijck sijn absentie heeft verontschuldicht, welck bij allen broderen aengenomen is, ende JELLE MELISZ, ouderling der kercke van Staveren;

vut den classe van Franiquer: D. RODOLPHUS ARTOPÆUS, dienaer des h. evangeliï tot Franiquer, ende BERNARDUS CASPARI, dienaer des h. evangeliï tot Harlingen, ende de E. JERONIMUS WILLEMS ende JAN DIRCZ als ouderlingen.

Hijerna is door noodige gelegentheijt getreden tot affhandelinghe van eenige particuliere handelingen ende saecken.

Ende 1 in de quaestie, hangende tusschen PIILLIPPUM, dienaer des h. evangeliï tot Harlingen, (in welcke mede sijnen kercke betrocken) ende

tusschen ENGBERT LAURENSZ, eenen oudt liddemaet derselwe kercke, is aller broderen eendrachtich adwijs ende besluit, dat vijf mannen vut het midden van de gedeputeerde des synodi gecooen van hunselve ter eerster gelegentheijt hen sullen verfoogen in den stede van Franequer ende aldaer PHILIPPUM ende den kerckenraadt van Harlingen ter eenere ende ENGBERT LAURENSZ ter anderen zijden beroepen ende met de hoochste diligentie bearbeijden om partien metten anderen door eenich voogelijck middel te versoenen so mogelijk, so niet van haeren aencoompste bijtijde tclassi Franequeranae te verwittigen, opdattet tclassis, door so een wech tzaemengeropen ende met die voorgeseyde 4 mannen gestereket, den quaestie finalijck ende absolutelijck sonder eenich provocatie der partien mach affdoen, dat dit synodus wel expresselijck ende erentslijck henlijeden belastet.

Ende ten 2 in de aergerlijcke daedt, aengegaen in de kercke van Collum na eijndinge des godtsdienst voor de sceijdinge der gemeente, is van desen synodo geresolveert, dat vut het midden deses synodi van Doccum aen den E. grietman BOCKE FELTSMa sullen gaen D. CHRISTOPHORUS ende ANTHONIUS WILHELMI om aen hem te versuicken, dat hij tot wechneminge des quaden exempels ex officio daerin versie. Ende wert voorders den gemelde dienaers last gegeven om aen den classi van Doccum rapport te doen van haeren wedervaeren om bij oorsaecke van oogluickinge daerin voort te gaen na behoeff der saken met clachte aen den E. heeren h. Gedeputeerde.

Hijerna sijn de resolutien des voorleeden synodi heerlesen, ten eijnde gesien mochte worden, off ooc de geresolveerde dingen in effect gestelt waeren.

Ende is de 1 resolutie (belangende den dienst ende tbecoemen des dienaers van Molckwern) bevonden van den deputaten in effect gestelt toe sijn.

De 2 resolutie inhoudende de nootwendicheijt des boockhoudens van getroude ende gedoopte etc. daerop is van desen synodo geresolveert, dat alle classen off kercken, die hierin suymachtich sijn geweest, haere versuijmenisse sullen verbeteren volgende den voorige resolutie, ende wort hierenboeven den deputeerde der classen, gecompareert in desen synodo, opgeleijt om ijder haere classen respectievelijck aendieninge (en dit in de eerste vergaederinge na leesinge deser resolutien) te doen.

De 3 resolutie siende op d'aermoede van TAMMO LYRANO etc. daerop is van desen synodo geresolveert, dat de classes, die in gebreecke sijn van weldadicheijt, ende de dienaeren daeronder sorteerende haerselven vermaent sullen houden om haerselve andere classibus ende dienaeren in desen gelijckformich toe maecken.

De 4 resolutie belangende d'oprichtinge collegii theologici etc. is van desen synodo geresolveert, dat de deputaten deses synodi den gemelde saecke den E. h. Gedeputeerde remonstreren sullen, ten eijnde dat sij favorabelijcken desen saecke voordraegen aen de E. Staten des lantscaps om onder de additionaele articulen daerop toe letten.

De 5 resolutie siende op de ontheijlinge des sabbaths etc. is geresolveert van desen synodo, dat de plaetzen, daer de ontheijlingen gescieden, om daertegens te versien den h. heeren committeerde ende Gedeputeerde hiervan schedula memoriael gegeven sal worden, ende van den deputaten deses synodi remonstrantie gedaen om na haere wijsheijt daertegens goede oordeninge toe gebruikken ende in desen te versien.

De 6 resolutie belangende den loopende mispriesters etc. daerop is van desen synodo geresolveert geen maniere, om oorsaecke dat de h. heeren Gedeputeerde ende gecommiteerde deses synodi verclaerden bij haer onder handeling toe staen om eenen fiscael toe ordineeren, die hierop sal sien ende alles wat desen aencleeft, waeran dan diegene, de claegelijck zijn, hen sullen mogen adresseren.

De 7 resolutie belangende het ommeloopen der Wederdoopsche leeraeren etc. hierop is van desen synodo gesloten, dat ijder classis ende kercke bij haere respectieve oeverheyte voort sullen vaeren om haeren devoor te doen.

Op de 8 resolutie belangende de besorginge des h. godtsdienstes bij den heere van Amelandt etc. en is geen resolutie van doen geweest, overmitz tsynodus vut bericht van D. JOANNE NICOLAI is bericht, dat in de saecke was versien.

Resolutien des 2 sessie naer noon.

Op de 9 resolutie belangende tpunct om tadwijs der professoren van Leijden ende van Franiquer te versuicken van ongedoopte toe trouwen etc. is van desen synodo geresolveert, alzo in effectu noch niet gedaen en is, dat het classis van Franiquer blijft houdende denselve last om daerin thaeres te doen.

Op de 10 resolutie noopende den classen om alle apostillen dienende den gemeene welstandt der kereken, die onder haer berusten, den deputatis synodi ter handt toe stellen is van desen synodo geresolveert, soveel van sulcx noch van eenige off alle classen ongedaen mach zijn, gedaen sal worden.

Hier volgen resolutien nu gevallen op de particuliere resolutien, in voorgien synodo beraemet op seeckere voorstellingen des classis Franqueranae.

Op de 11 resolutie belangende de onnoodige tapperien in steden ende

platten lande is van desen synodo geresolveert, dat dese saecke bij den E. heeren aengedient sal worden vant collegio der Gedeputeerde van den deputaten deses synodi.

Op de 12 resolutie belangende de verfallene kercke van *Himmelum etc.* verclaert dit synodus oordere gestelt toe zijn ende verstaet daertoe gecommitteert toe zijn als commissaris mijnh. ABRAHAM RHOORDA, belast niettoemin den 4 mannen der gedeputeerde deses synodi een insien too dragen op dese sake om, so daer niet in gedaen en werde, den gemelde saecke aent collegio der E. h. Gedeputeerde te vernieuven.

Op de 13 resolutie belangende tvoorstel der deputaten des vorigen synodi noopende eenich moderatie opt concept van verbeteringe, in synodo Leoardiana beraemt etc., is van desen synodo geresolveert, dat se den laeste resolutie hierop genomen mogen lijden te staen in sijn essentia ende laest geresolveerde foet daerop gemaect.

Hijerna sijn resolutien gevallen oever de resolutien van de swaericheden, de vut een jegelijck classe in den vorigen synodo voorgekomen waeren.

Op de 14 resolutie belangende de jaermerckten, de op dorpen hinc inde opgecomen sijn ende noch opcomen ende op Soendaegen gehouden worden, resolveert dit synodus, voor soveele als de acte niet en is ge-effectueert, dat de deputaten des synodi alsnoch den last daerin opgeleijt sullen vutvooren ende bij den E. h. Gedeputeerde versuicken, dat hun gelieve off door hare grietsluijden off andere crachtige middelen sulcke ongeregeltheit aff toe scaffen ende te verhinderen.

Op de 15 resolutie belangende de middelen van vaceerende plaetzen, dat deselve van de E. heeren Staten mochten aangetastet worden ende ad pios usus aengewendet etc., en is geen wech gesien van desen synodo om naerder off anders, als geresolveert is, toe besluijten.

Op de 16 resolutie noopende den schoolmeijsters, die in de leere ongesont zijn etc., is van desen synodo de genomene resolutie aengenomen belangende om door versuick van den E. h. Gedeputeerde duerwaerder tot haerlijeder remotie te gebruicken, doch is hierbij nu goetgevonden, dat belangende de betaeling dusdaniger duerwaerderen in het oplichten van gemelde schoolmeijsters die E. h. Gedeputeerde versocht sullen worden om dienaengaende goede oordere toe stellen.

Actien aengefangen voor noon op den 22 Mai des jaers 1611.

Op de 17 resolutie belangende het compendium, van den deputatis des synodi vut de generaele acten aller synoden getrocken etc., resolveert dit tegenwoordige synodus, dat de extracten vut alle provincionale synoden getrocken van den deputaten des synodi aen alle 6 classen oevergesonden sullen worden bij scriftelijke copien tegen sint Jacob, ende dat se in den

classen voorgelesen sullen worden, opdat ijder classis ende kereke respectievelijk na dese kerekelijke statuten sich in eenicheijt mogen gedragen.

Op de 18 resolutie noopende de versochte hulpe van de kereke van Gelderlandt etc. en is geen wijder dispositie van nooden geweest, omdat de inhoudt des articuls alreede soverre, als haer versuick streckte, voldaan is.

Op de 19 resolutie noopende de verhinderinge alsulcker verscillen, als in Hollandt opgeresen zijn etc., in dese provincie, verstercket dit synodus den voorige resolutie, wel ernstelijck opleggende den deputaten bij den h. Gedeputeerde aen toe houden, dat sij dit in den academia onder de professoren theologiae etc. practiseeren, ende den classen, dat sij respectievelijk haere dienaeren ende schoolmeijsters tot onderteekeninge des Cathagismi ende Neederlantsche Confessie geleijden ende houden.

Op de 20 resolutie aengaende, off de heeren de landen aen haer nemende den dienaeren eenen jegelijcken een seecker onderhoudt sullen toeleggen na den maniere in Hollant, dan off op de beroepingen hen oeverdrachte sal gescieden van de volle pastorien etc., resolveert dit synodus gelijk het voorige ende verklaert, dat het 1. niet gancklijk is, maer het ander landts resolutie gelijkformich.

Op de 21 resolutie noopende ongedoopte personen om eenige ampten in off buijten steden toe becleden hierin versterckt dit synodus de voorige beraeminge, oever dese swaericheijt genomen, ende belasten den deputaten deses synodi op het nieuwe, dat se haeren opgeleijden laste met naersticheijt aen den E. h. Gedeputeerde ende E. heeren van den Hoeve vernieuven.

Op den 22 resolutie belangende den duvelbanders, besweerders, botterlesers etc. blijft dit synodus bij den voorige beraemingen ende belast den classibus, daer sij zijn, denselve den h. Gedeputeerde aen toe geven etc.

Na desen is gelet op eenige resolutien belangende particuliere stucken, in voorigen synodo voorgesteld ende beraemet.

Ende 1. op de saecke van combinatie sommiger dorpen sonder voorweten ende verwillinge van den E. h. Gedeputeerde ende dat onordentlijck praedicken op vaccerende plaetzen sonder roopinge off last van den classe ende het niet bijwoonen van sommige dienaeren bij haere geroepene gemeente etc. maeckt dit synodus sich den voorige resolutien gelickformich ende wil noch, dat de classes sulcx sullen verhinderen off den E. h. Gedeputeerde den saecke belangende het 1 lidt remonstreren. Ende soveel het ander lidt aengaet, dat se desulcke ernstelijck sullen straffen volgende der synoden resolutie. Ende soveel belangt het 3 lidt, is daerop van desen synodo geresolveert, dat de resolutie, dat se in haere geroepene plaetzen ende niet in steden sullen woonen, ernstelijck nagevolcht werde. Ende

dat ijder classis haere respectieve dienaers daerthoe sullen houden, wort haer wel expresselijck opgeleijt, bijzonder het classi van Boelswaert.

Ten 2 op de saecke, dat nijmant soude mogen op lantsdagen versijnen als volmacht off eenich hooch off leech ampt becleden niet zijnde ledemaet off bekennner der Gereformeerde religie etc., hoewel dit synodus den last den deputaten daervan gegeven van den voorigen synodo hoochnoodich achtet, en siet doch dit synodus alsnoch geen hoepegelijcke voortganck.

Ten 3 op de saecke van het oude Fundamentboock van MENNO SIMENS weeder toe drucken hierin heeft dit synodus geen nutte gesien, maer acht dese resolutie sonder scade der kercke te mogen achterblieven.

Na affhandelingse voorseijder dingen is getreden tot ondersuickinge ende affhandelingse der gravaminen, voortgebracht van den classibus op desen tegenwoordigen synodo ende hier aengeteickent na sittinge ende oordere der classen op desen synodo.

Op het eene ende gemeene gravamen des classis Documanae belangende alle goede resolutien, dat de in effect gestelt mogen worden, daer en heeft dit synodus niet tegen gehadt ende is haeres achtens hierthoe wech bereijt door de gemeene extracten vut alle provincionale synoden, de aen alle classen aengescreven sullen worden.

Het classis van Lieuwarden en heeft geen nieuw swaericheijt ingebrocht.

Ende het 1 gravamen, vant classis van Seevenwouden voorgestelt, is met het gravamen des classis Documanae ende met het laeste gravamen des classis Bolswardianae seer affin, ende hierom is hierop hijerna geresolveert.

Maer op het 2 gravamen tclassis Jourianae belangende d'augmentatie des onderhouts der schoolmeijsters ten platten lande om daer middel in toe raemen is dit gevonden, dat in dorpen, waer middelen zijn, die classen tot verbeteringe haerer schoolmeijsters aen haere grietsluyden sullen arbeijden, ende so de grietsluyden daerthoe niet en doen, sullen de classen sulcx aen den h. Gedeputeerde verolgen.

Op het 3 gravamen belangende toortjensgelt, de resolutie van dien wort vutgesteld tot het navolgende gravamen tclassis Bolswardianae sijnde eenes inhouts.

Van het classis van Sneek en zijn geen gravamina ontfangen.

Beraemingen, aengefangen voor noon oever de gravamina tclassis Bolswardianae.

Op het 1 gravamen siende op den vagebunden ende heijdenen etc., alzo daertegens een resolutie des lantscaps is, is den deputaten deses synodi belast aen den h. Gedeputeerde te versuicken, dat dese resolutie cracht sorteere.

Op het 2 gravamen siende op eenige dienaers van suyderquartier, de versuicken consent om eenen nieuven classen op toe richten, resolveert dit synodus, dat het classis van Bolsvaert sal nagaen den acte, in haeren classicaelen boecke verteeckent, ende haeren derden bijeencoompste in suyderquartier nemen tot gerieve dier dienaeren ende kercken, ende wil dat de dienaers van suyderquartier voor dit jaer hen daerin gecontenteert sullen houden, ende dat sij oock, so die andere dienaeren in gemelde resolutie na te gaen onwillich waeren, bijtijde op navolgende tijdt haeren gravamen oerversenden, opdat oock bij het classis van Sneeck, waerin oock sommige dienaeren sonderling mede gerieft conen worden, so daer een classis in suijderquartier werde opgericht, bij rijpe adwijs ende beneerstinge op desen gelet mach worden.

Op het 3 gravamen belangende d'opweckinge van traege dienaeren in haeren dienste hierop besluit het synodus, dat de classen tot opweckinge van alsulcke haeren respectieven devoor sullen doen volgende de paden ende resolutien, in voorige synoden daarvan beraempt.

Op het 4 gravamen noopende d'ophoudinge van beededagen oock bij dese tijden van vrede etc. is noodich gevonden, dat de deputaten des synodi aen de E. heeren Gedeputeerde versuicken, hen gelieve haere gecommiteerde van de Generaliteijt hiervan aenscrievinge ende vermaen te doen, ten eijnde door haere last dese h. ooffeninge oeveral in onderhoudinge blieve.

Op het 5 gravamen belangende de vergaderinge der Papisten ende haere exercitie resolveert dit synodus, dat de voorstellingen ende afflossingen deser dingen bij placaten nu sommige maelen gedaen zijn, ende dat die commissarissen hoepe hebben gegeven van oordere hierop toe stellen.

Op het 6 articul off gravamen belangende tjus patronatus, aen wien dat de vutgekeert sullen worden etc., heeft dit synodus verstaen, dat de collatie den fundateurs toebehoort te geven, aen wien sij willen, ter studie, doch dattet personen moeten sijn, die opgetrocken worden tot de opbouwinge der waerer kercke. Ende daerom ordineert se alle classen deses lantscaps, hiervan misbruicken wetende, tzelve te remonstreren aen den E. heeren Gedeputeerde.

Op het 7 gravamen belangende het oortjensgelt competerende den armen hierop is geresolveert, dat men versuick door de classen sal doen aen den E. heeren Gedeputeerde, dat hen gelieve hierop oordere toe stellen dienende tot verbeteringe.

Op het 8 gravamen belangende een ouderling, die geordincert is eenen deputaet des synodi toe zijn ende onderdes na de oordere des tijts afgaende van den singulaeren dienst ende ouderlinckscap zijner kercke, off hij wel een deputatus synodi mach blijven ofte niet, resolveert dit synodus, diewijl hij oock hiertoe ordinationem heeft, dat hij blijven mach ende sijnen tijdt van deputaetscap vutdienen.

Op het 9 gravamen, off een schoolmeijster geduerende sijnen dienst wel toegelijck mach pachter ende schoolmeijster zijn, resolveert dit synodus niet te mogen zijn.

Op het X gravamen siende op een persoon, die haeren swaeger getrouwt heeft gehadt ende daerbij solange geleeft, als hij gesturven is, ende na sijnen doot eenen ander man trouwende, off sij wel mach kerckelijck gaergegeven ende voor een ledemaet der kercke aengenomen werden, insonderheijt toonende haer bootfaterdich, is geresolveert, dattet beijde mach gescien, het laeste soverre de kercke siet, dattet bij haer stichtelijck can gescieden.

Op het 11 gravamen belangende d'ondervraginge van personen, die haere proclamatiën versuicken, oft sij oock gedoopt zijn ofte niet, resolveert dit synodus, datter ondervraginge sal gescien, ende dat men hem hierin behoort te scicken na voorige synodalische besluyten.

Op het 12 gravamen belangende de onderteekeninge des Cathagismi ende Neederlantsche Confessie, tsynodus refereert sich hier tot de beraeminge des voorigen synodi, hiervooren geconfirmeert van desen synodo in de revisie oever gelijcke resolutie.

Hier volgen resolutiën oever de gravamina tclassis Franequeranae.

Op het 1 gravamen noopende dat boeven het najaer aen den E. h. Staten des lantscaps soude worden noch een eerlijck jaerlijck tractament voor de weduwen der dienaeren etc. oordelt dit synodus, dat de weduwen haer sullen moeten vernooget houden met de gegunde beneficentie vant lantscap, doch so onder eenige classen arme weduwen sijn, dat deselve classes voor deselve versuick sullen doen aen des landts Staeten om onderstandt ende hulpe.

Op het 2 gravamen inhoudende het versuick D. JOANNIS HILLEBRANDI etc. is van desen synodo beslooten, dat hij ende BERNARDUS FULLENIIUS na luydt der acten, in synodo Leovardiensi anno 1605 ende synodo Snecensi anno 1607 geteeckent, voor den deputaten deses synodi gehoort ende verstaen sullen worden met sorge van vredesuickinge ende dat ter eerster gelegenthoijt, als de handelingē van Harlingen sal worden toe handt genoemen.

Onder het 3 gravamen tclassis Franequeranae betrocken zijnde de

vrage van boeckdruickinge ende oft se van ijmant sonder kerckelijke visiture int licht behooren te gaen etc., is geantwoort, dat hierin een jegelick sich sal dragen na de resolutien des nationalen synodi. De sulcx niet en verdragen, mitz stellende daerop oordere, ende de dienaeren off professoren theologiae, die anders doen, sullen voor den synodo censurabel vallen.

Beraemingen oever sommige perticuliere missieven ende vragen, desen synodo voorgebracht.

Op den brief van *TJMFN RELJNAERTSZ* vereijtschende toemen der ouderlingen in den classe resolveert dit synodus, dat sij na slujtinge des nationalen synodi behooren te comen, ende so daer dienaeren waeren, die hen den inganck weigerden in haere classen, dese sullen van den synodo haeren straffe dragen.

Op den missieff *D. SOPINI* is geresolveert, waneer hij naerder besceijt van de handelinghe verloopende in Hollandt vercriecht, dat hij wel ende fruntschap sal doen, dat hij *tzelvige den deputatis synodi aenscrieve* ende mededeele.

Op de vrage van doodtslagers ende luijden levende in bloetscande etc. is genomen dese resolutie, dat de classes, waeronder dusdanige scuijlen, tegens desulcke haere respectieve oeverheeden haercs amptes sullen vermaenen, ende so sij daertoe niet en willen doen, so sullen sij sulcx den deputaten aenscrieven, opdat van dese hiervan remonstrancie gedaen werde aen den *E. h. van den Hoeve*.

Op de voorstel van personen, die niet en weten, dat sij gedoopt ende oock gansch op geen wijse kennisse daarvan conen crijegen, oft men se doopen off niet sal, is geantwoort: de gelegentheijt so zijnde, dat men se behoort te doopen, als zijt versuicken.

Op de saecke *D. doctoris JELLII*, die hem delgeset heeft tot Wons etc., is van desen synodo geresolveert, diewijl hij van zijnen kerckendienst selve is afgestaen denselvige verlaten hebbende, dat hij hem voortaan van denselve sal onthouden ende vut d'ingenomene plaetze, daer hij hem heeft nedergeset, vertrecken ende ontruijmen. Ende is voorts besloten, dattet synodus hem dese resolutie schriftelijck sal insinueeren ende met brieve den *E.* ende eerentvhesten grietman *SJBRANDT OOSINGA* begroeten. Ende sijn van den deputaten deses synodi verordineert om dese brieve oever toe behandigen *D. HENRICUS HINCKENA* ende *D. FLORENTIUS JOANNIS*, die meteen belast worden ooc bij monde den voorgenoemde grietman daerthoe te induceeren ende ooc *JELLIO* op toe leggen, dat hij binnen tijdt van 14 dagen den voorgenoemde dienaeren hem verclare. wat hij van meeninge is te doen off niet. Ende bij oorsaecke van onwillicheijt werden de deputaten des synodi belast van desen sijnodo, dat sij kerckelijck met hem

sullen procedeeren ende toegelijck aenhouden bij den heeren Gedeputeerde, dat dese resolutie, oever sijn persoon ende werck gedaen, gemaincteneert ende tot gemeene stichtinge van den dienst in effect gestelt werde.

Na dese actien hebben door noodige gelegentheijt de h. heeren gecommiteerde van den Gedeputeerden des lantscaps haeren affsceijt versocht en is hen desen gegeven gedemitteert zijnde met reverentie, die desulcke toebehoorde, ende met behoorlijcke dancksegginge.

Na desen is van den deputaten der classen gedaen die verkiesinge der deputaten des synodi, ende sijn na oordere van de gedeputeerde der classen gecontinueert in verfullinge van den 2 affgaende: vut den classe van DOCCUM D. JOANNES NICOLAI, dienaer tot Doccum, ende mijnh. FRANS FRANSSEN, ouderling derselve stede; ende vut den classe van Lieuwarden D. HENRICUS HINCKENA, dienaer tot Britzum, ende D. KEYMPO VIARDA, ouderling der kercke van Lieuwarden; ende vut den classe van Seevenwoude D. JOANNES AVERNEUS, dienaer des h. evangeliï tot Hasscherdicken, ende JAN JELMERS, ouderling opt Heerenfeen; ende vut den classe van Sneeck D. FLORENTIUS JOANNIS, dienaer des h. evangeliï tot Sneeck, ende RUERDT DIRCX, ouderling in deselve kercke; vut den classe van Boelswaert D. ADAMUS WESTERMAN, dienaer des h. evangeliï tot Staveren, ende HEMME JETESZ, ouderling tot Gaest; ende vut den classe van Franiquer D. CONRADUS ALUTARIUS, dienaer tot Tzoom, ende Epo JUECKEMA, ouderling tot Franiquer.

Na desen nadat seekere dingen, van den voorigen synodo affgedaen ende affghandelt zijnde, van D. JOANNE NICOLAI, dienaer des h. evangeliï tot Doccum, voorgedragen waeren, is van hem ooc voor den synodo reeckenscap gedaen van ontfang ende vutgaeve. Ende de ontfang is bevonden toe loopen tot de summa van tweehondert ende 13 karolusg. Hierentegen de vutgaeve tot den summa 170—8—8 penningen. Ende dit affgetogen zijnde van den ontfang, is in gereeden gelde gebleven bij hem berustende de summa van 42—11—8 penningen. Ende belangende de gansche besoeingie ende reeckenscap is den gecommiteerde deses synodi sufficiantelijcken genoochdaen, sodat ze bij desen den voorseijde deputaten van trouwe ontfanck, vutgaeve ende reeckenscap bedancken ende haeres lasts quiteeren.

Eijndelijck de tijdt beraempt zijnde ende plaetze tot het toecoompstige synodum, dat tot Lieuwarden gehouden sal worden acht dagen na Pinxter in den jaere 1612, so is censura morum gehouden. Ende de broders een den anderen in broderlijcke liefde gehoort ende verstanden hebbende, so is dese synodale vergaderinge met liefde ende bewijs van eenicheijt ende vrede geeijndicht ende met bede ende dancksegginge aen den Heere aller heeren vastelijck besloten, ende vut name ende van weegen deses ganschen

synodi a praeside et scriba hujus synodi verteeckent op den 24 Mai in den jaere 1611 smorgens. Onderstont

GOSUINUS GELDORPIUS, ecclesiastes Snecanus, praeses
synodi, ende

JOANNES JOANNIS BILT, verbi Dei minister Vorcomii.

Gecollationeert met den principael is bevonden in re ipsa daermede toe accordeeren. Quod attestor

JOANNES JOANNIS BILTIVS, minister verbi Dei Vorcomii. 1)
